

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Historical

تاریخی

استاد اکبر قریشی
۲۲ جولای ۲۰۱۸

تاریخ تأسیس لیسه عالی نادریه !

اگر به تاریخ وزارت معارف افغانستان مرور نمائیم دیده می شود که هرلیسه در زمان مختلف تأسس شده است و در این جای می خواهیم به ارتباط تاریخچه لیسه نادریه که خودم از این لیسه فارغ شده ام، صحبت نمایم . تعدادی از شاگردان دوره ابتدائی مکاتب شهر کابل از صنف ششم فارغ شدند چون هرلیسه عالی نظر به گنجایش، شاگردان را جذب نموده متباقی بیکار و در خانه های خود ماندند در نتیجه پدران و مادران شاگردان در وزارت معارف تقاضای تأسیس مکاتب جدیدی را نمودند .

انسان های بادرک و علم دوستی که در وزارت معارف بودند نظر به تقاضای مردم علم پرور و کمیته ای از پدران و مادران و اعضای بادرک وزارت معارف (پیشنهاد به وزیر معارف جناب علی احمد پوپل) نموده بودند و وزیر معارف تقاضای مردم را در مجلس وزراء و بعداً به حضور شاه (محمداظهرشاه) رسانیدند بعد از توشیح شاهانه دو لیسه در عین زمان تأسس شده همان شب از رادیو افغانستان اعلان شد :شاگردانی که از کانکور باز مانده اند فردا (در پارک زرنگار همراه شهادت نامه ای که از صنف شش فارغ شده اند بیایند .

پسران و دختران همه در پارک زرنگار جمع شدیم (دو مکتب به نام لیسه عالی عایشه درانی و لیسه عالی نادریه) تأسیس گردید . بچه هایک طرف پارک و دخترها به طرف دیگر جمع شدند . در سال ۱۳۳۹ هجری شمسی تمام اعضای وزارت معارف آمده بودند و صنف بندی شروع شد که تقریباً ۱۸ صنف هفت ترتیب شده برای ما ابلاغ گردید که در چهارراهی صدارت پهلوی لیسه عالی ملالی یک تعمیر دو منزله بیایید . ما فردا آنجا رفتیم و لیسه عایشه درانی درپل باغ عمومیکه در عمارت سابقه لیسه حبیبیه برایشان مدنظر گرفته شده بود رفتند .

بعد از مدت لیسه نادریه به کارته پروان نقل مکان نمود و اولین مدیر لیسه نادریه (جناب محترم اکرم خان بود و بعد از وی مدیر لیسه غلام نبی نوشاد شد که شخص فعال و علاقه به هنر، سپورت، موسیقی، تعلیم و تربیه شاگردان بود .

لیسه در زمان غلام نبی نوشاد به ساختن تیم های سپورتی از قبیل والیبال ، هاکی، باسکتبال، هندبال، فوتبال و سپورت های آزاد نایل آمد. خاندوی، کمیته انضباط ، هفته نامه قلمی هنرمندان موسیقی دان، گرفتن کنفرانس، کنسرت ها، درامه ها و نوازندگان خوب که همه و همه در وقت کم شهرت زیاد پیدا نمودند، به وجود آمد.

بعد از غلام نبی نوشاد صالح فضل شخص دانسته و علم دوست آمد و این هم علاقه زیاد به فعالیت های اجتماعی داشت و شاگردان را تشویق به راه درست و نیک می کرد بعد از آقای فضل جناب محترم عبدالغفور قرار به حیث مدیر لیسۀ نادریه معرفی شد. همه مدیران در انکشاف تعلیم و تربیه و پروگرام های علمی، سپورتی، موسیقی، کنسرت و کنفرانس اجتماعی و فرهنگ اجتماعی شاگردان را تشویق می کردند.

بین تمام مدیران مکاتب و شاگردان معارف و پوهنتون يك صمیمت و رقابت مثبت وجود داشت همه خود را خواهر و برادر می دانستند همین رویه بود که هر لیسۀ به اوج ترقی رسیده بود در این میان لیسۀ نادریه و عایشه درانی که نو تأسیس بودند از نگاه دانش و لیاقت در هر رشته به وقت کم شهرت زیاد پیدا نموده بود. بنده بر سر فعالیت های لیسۀ نادریه صحبت می کنم

۱.....کمیته انضباط متشکل از شش نفر بود (شاکر، صمد، رحیم، جلندر کارگر، و دو نفر نامشان به یادم نیست معذرت می خواهم

۲.....خاندوی رئیس ان امان الدین کشکی، معاون آن حسین ورور و رئیس افتخاری آن سید امان آغا معاون تدریسی و بنده امر يك گروب.

۳.....کنفرانس رئیس کنفرانس ذبیح اله عصمتی به راهنمایی مدیر لیسۀ غلام نبی نوشاد .

۴.....کنسرت رئیس ان اسماعیل خزاعی تحت راهنمایی استادان فعال لیسۀ به کمک مالی استاد قاری سیرت بچه حاجی افضل تاجر

۵.....موسیقی طبله، چترام، رباب، سیدروف نواسۀ پادشاه بخارا . در درامه ها امان اشکریز در کنسرت ، آواز خوان جهیل حکمت و چهار برادران آماتور همایون و فرهاد حمادالدین صمد اختری و دوستان دیگر هم بودند که در رشته های خود فعالیت داشتند که اکثر آنها به رادیو افغانستان راه پیدا نموده اند

۶.....فعالیت های سپورتی و تیم ها عبارت بودند از:

تیم هاگی، هندبال، والیبال، باسکتبال، زیبایی اندام پهلوانی، فوتبال که در هر رشته بازیکنان خوبی داشتیم. در والیبال سید سلیم انور، در هاگی صدیق، در هندبال حکیم، در باسکتبال حمید، در زیبایی اندام سلطان سید سلیم، در پهلوانی قیوم ایوب و نقیب زمریالی اکبر قریشی در فوتبال

چون لیسۀ نو تأسیس بود در دو سال تیم ضعیف بوده و آهسته آهسته رشد نمود و دایم در مسابقات خزانی و بهاری در کول های استقلال و حبیبیه شروع می شد اشتراك می کردیم که گاهی برد و گاهی باخت داشتیم بالاخره مدتی قهرمان تمام لیسۀ ها شدیم، کپ ها و جایزه ها شاید در اداره لسیه امروز وجود داشته باشد و هم چنان دیگر تیم های سپورتی ما هم مستحق جایزه شده اند

خلیل نورستانی کپتان تیم، کریم حیدر بیک، محسن محب، محمد اکبر قریشی، جلندر کارگر، امین کارگر، و کولپیرگر لیسۀ وکیل. در هر رشته جوانان استعداد خوبی داشتند که لیسۀ را به اوج ان رسانیده بود. نظر به تشویق استادان خصوصاً استاد سپورت ما استاد نعیم خان و استاد قاری سیرت بچه حاجی افضل تاجر کشور کمکهای زیاد برای ورزشکاران می کردند و از استادان دیگر نه تنها در سپورت در مسأله تعلیم و تربیه و رقابت درسی شاگردان تشویق زیاد نموده اند که باعث افتخارات درسی هنری موسیقی و علمی شاگردان شدند. به رادیو افغانستان پوهنتون و برای تحصیلات

بیشتر به خارج رفتند و از استادان علم پرور و معارف دوست لازم است به نمایندگی از استادان آن زمان یاد آور شوم که همه شان روی يك هدف برای رشد اولاد معارف کار می کردند (مشت نمونه خروار) (استاد صدیق خان ، استاد حکیم خان ، استاد نادر خان ، استاد غیاث خان، استاد اگریم یاری، استاد عبدالطیف رستمزاده، استاد عبدالحق هوتکی، استاد ابراهیم بابری، استاد تابش ، استاد شکور، استاد صادق و مدیران لیسه که هر کدام به نوبه خود در ارتقاء تعلیم و تربیه اولاد معارف کشور تلاش زیاد نموده بودند عبارت بودند: اکرم خان ، غلام نبی نوشاد، صالح فضل ، عبدالغفور قرار و میاگل . به کوشش شان لیسه نادریه از نگاه هنر، موسیقی سپورت، اجتماعی، سیاسی، درس و تعلیم به وقت گم به اوج خود رسیده بود